Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ἀψανὸς ἐπίθ. *Λεξ.* Δημητρ. *ἀψανὲς* Σκῦρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀψὺς* καὶ τῆς καταλ. *-ανός*.

1) Ὁ ᾀδόμενος ὑψηλοφώνως Σκῦρ. **2)** Δυνατός, ἰσχυρός, ἐπὶ φωνῆς *Λεξ.* Δημητρ.

ἀψάρευτος ἐπίθ. σύνηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. *ἀ-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **ψαρευτὸς*<*ψαρεύω*.

1) Ὁ μὴ ἁλιευθεὶς σύνηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ.): *Τ' ἄφησαν τὰ ψάρια γιὰ χρόνια ἀψάρευτα καὶ πλήθυναν* σύνηθ. **2)** Ἐκεῖνος ἐν ᾧ δὲν γίνεται ἁλιεία, ἐπὶ τόπου σύνηθ.: *Ἀψάρευτος γιαλὸς-τόπος* κτλ. σύνηθ. *Ἀψάρευτο ποτάμι Λεξ.* Πρω. **3)** Μεταφ. ἐπὶ ἀνθρώπου, ὁ μὴ βολιδοσκοπηθείς, ὁ μὴ ἐπιτηδείως ἀνακριθεὶς πρὸς ἀπόσπασιν μυστικοῦ σύνηθ.

ἀψαριὰ ἡ, Ἀθῆν. Ἄνδρ. κ.ἀ.—*Λεξ.* Δημητρ. *ἀναψαριὰ* Κύθν. Σῦρ.—*Λεξ.* Βλαστ.

Ἐκ τοῦ στερητ. *ἀ-* καὶ τοῦ οὐσ. *ψάρι*.

Ἔλλειψις ἰχθύων ἔνθ' ἀν.: *Εἶναι ἀψαριὰ* Ἄνδρ. *Ἔχουμε ἀναψαριὰ* Κύθν. *Δὲν πιάσαμε τίποτε, ἤτανε μεγάλη ἀναψαριὰ* Σῦρ. *Γιὰ τοῦτο κουβεντιάζουνε οἱ ψαρᾶδες κάθε ποῦ θὰ τοὺς χτυπήσῃ ἡ φτώχεια κ' ἡ ἀναψαριὰ* ΚΜπαστ. Ἁλιευτ. 74. Συνών. *ἀψαρωσύνη* **1**.

ἄψαρος ἐπίθ. Κρήτ. Μῆλ. Σύμ. Σῦρ. κ.ἀ.

Ἐκ τοῦ στερητ. *ἀ-* καὶ τοῦ οὐσ. *ψάρι*.

Ὁ μὴ φέρων, ὁ μὴ παρέχων ψάρια ἔνθ' ἀν.: *Ἄψαρος τόπος* Μῆλ. || Γνωμ. *Ὁ Γενάρις εἶναι ἄψαρος καὶ ἄγαλος* Κρήτ. Συνών. *ἄγαλος* **1 β**.

ἀψαρωσύνη ἡ, Παξ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἄψαρος*.

1) *Ἀψαριά*, ὁ ἰδ. **2)** Συνεκδ. ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν δὲν γίνεται ἁλιεία.

ἀψάρωτος ἐπίθ. Κρήτ. Πόντ. (Τραπ.) *ἀψάρουτους* Ἴμβρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. *ἀ-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **ψαρωτὸς*<*ψαρώνω*.

Ὁ μὴ λερωθεὶς δι' ἐπαφῆς μὲ ψάρια ἔνθ' ἀν.: *Οὔλ' πιάσαμ' ψάρ', κανένας δὲν εἶνι ἀψάρουτους* Ἴμβρ. *Δὲν ἀπόμ'νι πιάττου ἀψάρουτου* αὐτόθ.

ἀψᾶτα ἐπίρρ. ἀμάρτ. *ἀψᾶτα* Κῶς.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. **ἀψᾶτος* ἢ κατ' εὐθεῖαν ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *ἀψὰ* καὶ τῆς καταλ. *-ᾶτα*.

Μεγαλοφώνως: *Ἤρκιβε νὰ μιλᾷ μόνος του ἀψᾶτα.* Συνών. *ἀψὰ* **6**, *ἀψινά*.

ἄψατε ἐπίθ. Τσακων.

Ἐκ τοῦ στερητ. *ἀ-* καὶ τοῦ ἐπιθ. *ψατέ*.

Ὁ μὴ ξεσκονισθείς, ἀξεσκόνιστος.

ἄψαχνος ἐπίθ. *Λεξ.* Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. *ἀ-* καὶ τοῦ ἐπιθ. *ψαχνός*.

1) Ὁ στερούμενος ψαχνῶν, ὁ μὴ σαρκώδης, ὁ ἰσχνὸς ἔνθ' ἀν. **2)** Μεταφ. πτωχὸς *Λεξ.* Δημητρ.: *Ἄψαχνος γαμπρός.* **3)** Ὁ μὴ παρέχων κέρδη, ἐπὶ ἐργασίας *Λεξ.* Δημητρ.: *Ἄψαχνη δουλειά.*

ἀψαχούλευτος ἐπίθ. πολλαχ. *ἀψαχούλιφτους* Ἤπ. (Ζαγόρ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. *ἀ-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **ψαχουλευτὸς*<*ψαχουλεύω*.

Ἄψαχτος **1**, ὃ ἰδ., ἔνθ' ἀν.: *Δὲν ἄφησα τσέπη ἀψαχούλευτη* πολλαχ.

ἄψαχτος ἐπίθ. σύνηθ. *ἄψαχτους* σύνηθ. βορ. ἰδιωμ. *ἄψαχος* Σίφν.

Ἐκ τοῦ στερητ. *ἀ-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **ψαχτὸς*<*ψάχνω*.

1) Ὁ μὴ ἐρευνηθεὶς διὰ ψηλαφήσεως σύνηθ.: *Δὲν ἄφησα τόπο ἄψαχτο. Τοὺς ἔψαξαν ὅλους, δὲν ἔμεινε κανεὶς ἄψαχτος. Δὲν ἔμεινε γωνιὰ τοῦ σπιτιοῦ ἄψαχτη.* Συνών. *ἀψαχούλευτος*. **β)** Οὐδ. πληθ. *ἄψαχτα* οὐσ., τόπος τὸν ὁποῖον δὲν δύναταί τις νὰ ἐρευνήσῃ ΚΠαλαμ. Ἀσάλ. ζωή' 1 καὶ 110: Ποιήμ.

Κάλλιο γιὰ πάντα νὰ χαθῇ μέσ' 'ς τ' ἄψαχτα ἑνὸς λάκκου
ἔνθ' ἀν. 1

Τ' ἀπάτητα ὀνειρεύομαι καὶ τ' ἄψαχτα τοῦ κόσμου,
τ' ἄστρα 'ς τὸ χάος ἀνεύρετα χαμένα...

αὐτόθ. 110. **2)** Ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον δὲν ἤσκησέ τις Σίφν.: *Δὲν ἤφηκα τέχνη ἄψαχτη.*

ἀψεγάδιαστα ἐπίρρ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀψεγάδιαστος*.

Χωρὶς ψόγον, ἀψόγως, ἀμέμπτως.

ἀψεγάδιαστος ἐπίθ. κοιν. *ἀψιγάδιαστους* βόρ. ἰδιώμ. *ἀψϊάδιαστος* Θήρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *ἀψεγάδιαστες* Σκῦρ. *ἀψευγάδιαστος* Εὔβ. (Ἄνδρων.)

Ἐκ τοῦ στερητ. *ἀ-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **ψεγαδιαστὸς*<*ψεγαδιάζω*. Τὸ *ἀψϊάδιαστος* κατ' ἀνομοιωτικὴν τροπὴν τοῦ *ε* εἰς *ι* πρὸ τοῦ *α*, καθὼς καὶ *δωρεὰ-δωρϊά, μεγάλος-μεάλος-μϊάλος, παιδάκι-παιάκι-πϊάκι* κτλ. Ἰδ. NAndriotis ἐν Ἀρχ. Θρακικ. Θησ. 6 (1939/40) 172 κέξ.

1) Ὁ στερούμενος ἐλαττώματος κοιν.: *Ἀψεγάδιαστο κορμὶ-σῶμα-φόρεμα-φουστάνι* κτλ. κοιν. || Ποίημ.

Τῆς νιότης τὰ χαρίσματα ποῦ εἶν' ἀψεγάδιαστα ὅλα,
'ς τὴ σάρκα, 'ς τὴν κορμοστασιά, 'ς τὴ φορεσιά, 'ς τὴ γύμνια

ΚΠαλαμ. Φλογέρ. βασιλ.² 85. Συνών. *ἀψεγάδιστος*.

2) Ἄψογος, ἀνεπίληπτος, κοιν.: *Ἀψεγάδιαστος ἄνθρωπος. Ἀψεγάδιαστη γυναῖκα. Ἀψεγάδιαστο κορίτσι* κοιν. || Ποίημ.

Καὶ ζοῦσαν ἀψεγάδιαστοι καὶ τρισμακαρισμένοι

ΚΠαλαμ. Ἀσάλ. ζωή' 141. Συνών. *ἀκουσούρευτος*.

3) Ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον δὲν ψέγει τις ἢ ὁ μὴ τυχὼν ψόγου, ἀκατηγόρητος σύνηθ.: *Αὐτὴ δὲν ἀφίνει κανένα ἀψεγάδιαστο.* Συνών. *ἀξόμπλιαστος* **4**.

ἀψεγάδιστος ἐπίθ. Κρήτ. (Ἔμπαρ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. *ἀ-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **ψεγαδιστὸς*<**ψεγαδίζω*.

Ἀψεγάδιαστος **1**, ὃ ἰδ.

ἀψείριαστος ἐπίθ. *ἀφτείρᾶγος* Πόντ. (Κερασ.) *ἀψείριαστος* σύνηθ. *ἀψείριαστους* βόρ. ἰδιώμ. *ἀψείριαγος* πολλαχ. *ἀψείριαγους* Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ἀ.

Ἐκ τοῦ στερητ. *ἀ-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **ψειριαστὸς*<*ψειριάζω*, παρ' ὃ καὶ *φτειρῶ*.

Ὁ μὴ ἔχων ψεῖρας ἔνθ' ἀν.: *Μὲ τὴν ἀπλυσιὰ ποῦ ἔχουν δὲν μποροῦν νὰ μείνουν ἄψείριαστοι. Κανένας στρατιώτης 'ς τὸν πόλεμο δὲ μένει ἀψείριαστος. Ἀψείριαστο κεφάλι-ἀψείριαστα ροῦχα* σύνηθ.

ἀψείριστος ἐπίθ. πολλαχ. *ἀψείρ'στους* βόρ. ἰδιώμ. *ἀψέριστος* Σύμ. *ἀψείριγος* Πελοπν. (Μάν. κ.ἀ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. *ἀ-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **ψειριστὸς*<*ψειρίζω*.

Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος δὲν ἐψειρίσθη, δὲν ἀπηλλάγη ἀπὸ τὰς ψεῖρας ἔνθ' ἀν.: *Ἀψείριστος γέρως. Ἀψείριστη γραιά. Ἀψείριστα παιδιὰ* πολλαχ. Συνών. *ἀψύλλιστος* **2**.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ